

Socialnämnden
Tjänsteskrivelse till socialnämnden

Datum:
2020-11-06

Diarienummer:
SCN-2020-00602

Handläggare:
Thomas Fäldt

Uppföljning av placering i hem för vård och boende och öppenvårdsinsatser

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** godkänna redovisningen
2. **att** uppdra till förvaltningen att analysera avslutsorsak och längd för de HVB-insatser för unga som avslutats under perioden 1 oktober till 31 december 2020
3. **att** uppdra till förvaltningen att analysera längd och typ av öppenvårdsinsatser för barn och unga som avslutats under perioden 1 oktober till 31 december 2020

Ärendet

Vid sammanträdet i juni gav socialnämnden förvaltningen i uppdrag att analysera avslutsorsaker och längd för de HVB-insatser för barn och unga, samt att analysera längd och typ av öppenvårdsinsatser för barn och unga som avslutats under första halvåret 2020. Socialförvaltningen redovisar längd och avslutsorsaker för HVB-placerade unga och längd och typ av öppenvårdsinsatser för barn och unga i **bilaga 1**.

Utvecklingen av uppföljningen fortgår och förvaltningen föreslår att motsvarande redovisning görs under våren för de HVB-placeringar som avslutas under hösten 2020, samt uppföljning av längd och typ av öppenvårdsinsatser för barn och unga under samma period.

Föredragning

Socialförvaltningens redovisning omfattar placerade unga under perioden 1 januari till 30 september och visar bland annat att den vanligaste orsaken till placering är beteendeproblem och miljö och att 48 procent av placeringarna avslutas med att målet med insatsen uppnåtts. Den vanligaste fortsättningen efter avslutad placering är placering i familjehem eller stödboende. Den genomsnittliga placeringslängden är 162 dagar, men skillnaderna i placeringslängd är stora i de individuella fallen.

När det gäller beviljade öppenvårdsinsatser till barn och unga 0–20 år för samma period så är den vanligaste insatstypen individuellt behovsprövad öppenvård och där är den genomsnittliga insatstiden 235 dagar, men skillnaderna är stora i de individuella fallen.

Socialförvaltningen bedriver inom avdelning barn och ungdom myndighet ett utvecklingsarbete för att förbättra uppföljningen av insatser. Utvecklingsarbetet är pågående och förbättringar i metoder och bedömningar sker löpande vilket innebär att det kan finnas felaktigheter som upptäcks och åtgärdas för ett allt mer rättvisande resultat.

Beredning

Ärendet har beretts av avdelning barn och ungdom myndighet, ekonomer och strategiskt stöd.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad 6 november 2020
- Bilaga 1, Uppföljning av placering i hem för vård och boende och öppenvårdsinsatser

Socialförvaltningen

Tomas Odin
Socialdirektör

Socialförvaltningen
Bilaga

Datum:
2020-11-06

Diarienummer:
SCN-2020-00602

Handläggare:
Thomas Fäldt

Uppföljning av placering i hem för vård och boende och öppenvårdsinsatser

Sammanfattning

Vid sammanträdet i juni gav socialnämnden förvaltningen i uppdrag att analysera avslutsorsaker och längd för insatsen hem för vård och boende (HVB) för barn och unga, samt att analysera längd och typ av öppenvårdsinsatser för barn och unga som avslutats under första halvåret 2020. Socialförvaltningens redovisning omfattar placerade unga under perioden 1 januari till 30 september och visar bland annat att den vanligaste orsaken till placering är beteendeproblem och miljö och att 48 procent av placeringarna avslutas med att målet med insatsen uppnåtts. Den vanligaste fortsättningen efter avslutad placering är placering i familjehem eller stödboende. Den genomsnittliga placeringslängden är 162 dagar, men skillnaderna i placeringslängd är stora i de individuella fallen. När det gäller beviljade öppenvårdsinsatser till barn och unga 0–20 år för samma period så är den vanligaste insatstypen individuellt behovsprövad öppenvård och där är den genomsnittliga insatstiden 235 dagar, men skillnaderna är stora i de individuella fallen.

Socialförvaltningen bedriver inom avdelning barn och ungdom myndighet ett utvecklingsarbete för att förbättra uppföljningen av insatser. Utvecklingsarbetet är pågående och förbättringar i metoder och bedömningar sker löpande vilket innebär att det kan finnas felaktigheter som upptäcks och åtgärdas för ett allt mer rättvisande resultat. Uppföljning av de placeringar som avslutades under våren ger dock en överblick över utvecklingen och innehåller framför allt en bedömning gjorts av avslutsorsak. När det gäller insatser och insatstider så pågår ett utvecklingsarbete med att fördjupa uppföljningen och tydliggöra styrningen utifrån insatstider.

Utvecklingen av uppföljningen fortgår och förvaltningen föreslår att motsvarande redovisning görs under våren för de HVB-placeringar som avslutas under hösten 2020, samt uppföljning av längd och typ av öppenvårdsinsatser för barn och unga under samma period.

Placeringar i hem för vård och boende – orsaker till placering och avslutsorsak

Under perioden från 1 januari och till sista september 2020 avslutades sammanlagt 124 placeringar där bedömning av avslutsorsak har gjorts. Uppföljningen omfattar unga i åldern 13–20 år som placerats i hem för vård och boende. Av de 124 var 29 procent placerade i SiS och 71 procent placerade i HVB (exkl. SiS). Fördelningen på olika typer av HVB redovisas nedan.

HVB-placering	Antal	Andel
Annan kommun	2	2%
Egen kommun	26	21%
Företag	59	48%
SiS	36	29%
Företag (förälder/barn)	1	1%
Totalt	124	100%

Uppföljningen visar också på de orsaker som uppgetts som orsak till placeringen och de vanligaste orsakerna är *beteendeproblem och miljö, missbruk/spelberoende, Psykisk ohälsa och miljö*, samt *Missbruk och psykisk ohälsa* som sammantaget står för närmare hälften av de orsaker som uppgetts.

Orsak till placering	Antal	Andel
Beteendeproblem och miljö	17	14%
Missbruk/spelberoende	16	13%
Psykisk ohälsa och miljö	12	10%
Missbruk och psykisk ohälsa	12	10%
Beteendeproblem	10	8%
Missbruk och kriminalitet	9	7%
Våld i hemmet	8	6%
Omsorgssvikt	8	6%
Ensamkommande	8	6%
Socialt nedbrytande beteende	7	6%
Diagnos och miljö	5	4%
Kriminalitet	4	3%
Diagnos och beteendeproblem/kriminalitet	4	3%
Psykisk ohälsa	2	2%
Missbruk, socialt nedbrytande beteende	1	1%
Sammanbrott i tidigare placering	1	1%
Totalt	124	100%

När det gäller de placeringar som gjorts i SiS så är de tre vanligaste orsakerna till placeringen *Missbruk och psykisk ohälsa*, *Missbruk och spelberoende*, *Missbruk och kriminalitet* som sammantaget står för 42 procent.

Orsak till placering - SiS	Antal	Andel
Missbruk och psykisk ohälsa	5	14%
Missbruk/spelberoende	5	14%
Missbruk och kriminalitet	5	14%
Beteendeproblem	4	11%
Socialt nedbrytande beteende	4	11%
Beteendeproblem och miljö	4	11%
Psykisk ohälsa och miljö	3	8%
Kriminalitet	3	8%
Diagnos och miljö	1	3%
Missbruk, socialt nedbrytande beteende	1	3%
Diagnos och beteendeproblem/kriminalitet	1	3%
Totalt	36	100%

När det gäller de orsaker som uppges för att avsluta placeringen så är den vanligaste orsaken att målet med insatsen är uppnått och detta för närmare hälften av placeringarna. Bedömningen av om målet med placeringen uppnås innebär inte att samtliga behov är tillgodosedda, utan att målet med placeringen uppnåtts.

Avslutsorsak - Samtliga HVB	Antal	Andel
Insatsen avslutas, målet med insatsen uppnådd	59	48%
Insatsen avslutas, bedöms inte motsvara barnets behov	28	23%
Insatsen avbryts oplanerat; barnet motsätter sig insats	18	15%
Insatsen avbryts oplanerat av utförare	14	11%
Barnet har fyllt 18 år och ansöker inte själv om fortsatt bistånd	3	2%
Insatsen avbryts oplanerat; vårdnadshavare samtycker inte längre till insats	2	2%
Totalt	124	100%

Den näst vanligaste orsak som uppges för att avsluta placeringen är att den inte bedöms motsvara barnets behov och den tredje vanligaste insatsen är att placeringen avbryts oplanerat eftersom barnet motsätter sig insatsen.

När placeringen avslutas för att målet med insatsen är uppnått så är den vanligaste fortsättningen att barnet eller den unge får en placering i ett familjehem eller i ett stödboende. Den tredje vanligaste fortsättningen är att barnet flyttar hem och får insatser i hemmet.

Insatsen avslutas, målet med placeringen uppnådd	Antal	Andel
Familjehem	15	25%
Stödboende	13	22%
I hemmet med insats	9	15%
Annat HVB	6	10%
Avslutad	5	8%
Insatser i annan förvaltning	4	7%
Insats från Vuxen	3	5%
Uppgift saknas	2	3%
SiS	2	3%
Totalt	59	100%

Placeringslängd för unga placerade i hem för vård och boende

Sammanställningen av antal dagar som de olika insatserna pågick innan de avslutades under perioden från 1 januari till sista september, där avslutsorsak angivits, visar hur många unga i åldern 13–20 år som avslutade sin placering under året, samt hur många dagar i genomsnitt insatsen pågått fram till dess.

HVB-typ	Antal	Dagar medelvärde
HVB (exkl. SiS)	88	186
SiS	36	102
Samtliga HVB	124	162

Sammantaget pågick de placeringar som avslutades under perioden i genomsnitt 162 dagar, vilket motsvara närmare fem och en halv månad. Placering i SiS var i genomsnitt kortare och uppgick till lite drygt hundra dagar, vilket motsvarar ungefär tre och en halv månad.

HVB-typ	Antal	Dagar medelvärde
Annan kommun	2	122
Egen regi	26	181
Företag	59	191
SiS	36	102
Företag (förälder/barn)	1	175
Totalt	124	162

Vid en uppdelning utifrån typ av utförare så är placeringslängderna kortast vid placering i annan kommun (exkl. SiS) och längst vid placering i företag.

Öppenvårdsinsatser till barn och unga 0–20 år – Typ av insats och längd på insats

När det gäller biståndsbedömda öppenvårdsinsatser för samtliga barn och unga 0–20 år under perioden 1 januari till 30 september så är individuellt behovsprövad öppenvård den vanligaste öppenvårdsinsatsen och den pågår i genomsnitt 235 dagar, men skillnaderna är stora i de individuella fallen.

Öppenvårdsinsats	Antal	Dagar medelvärde
Individuellt behovsprövad öppenvård	604	235
Strukturerad öppenvård	87	181
Kontaktperson	74	647
Kontaktfamilj	30	1 637
Särskilt kvalificerad kontaktperson	27	397

Öppenvårdsinsatserna är uppdelade i olika typer av öppenvård:

- Individuellt behovsprövad öppenvård (*personligt stöd*) som innebär ett stöd eller en behandling som ges till barnet/den unge.
- Strukturerade öppenvårdsprogram för vård/behandling eller sysselsättning/social träning. Avser individuellt målinriktade program som är regelbundna, begränsade i tiden och i vilka klienterna är inskrivna och vistas under hel dag eller del av dag.
- Kontaktperson enligt 3 kap. 6 § tredje stycket SoL. Person som utses av socialnämnden med uppgift att hjälpa den enskilde och hans eller hennes närmaste i personliga angelägenheter.
- Kontaktfamilj. Familj som utses av socialnämnden med uppgift att ta emot barn för regelbunden vistelse och att finnas till hands i övrigt för barnet och dess närstående.
- Särskilt kvalificerad kontaktperson enligt 3 kap. 6 § fjärde stycket SoL. Person som utses av socialnämnden med uppgift att ge barnet eller den unge särskilt stöd och särskild vägledning för att motverka risk för missbruk, brottslig verksamhet eller något annat socialt nedbrytande beteende.